

BOTSVANA

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
3. DIŞ TİCARET	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	9
5. TÜRKİYE ile TİCARET	10
EKLER:.....	12

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Botsvana Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Üniter Cumhuriyet
Resmi Dili	İngilizce
Başkent	Gaborone 235.800 kişi
Yüzölçümü	581.730 km ²
Nüfus	2,76 milyon kişi (IMF 2025 Tahmini)
Dini Yapı	Hristiyan %79,1, Badimo %4,1, diğer %1,4
Büyük Kentler	Francistown: 103.300, Molepolole: 70.500, Maun: 58.300 (kişi)
Para Birimi	Botsvana Pulası

Kaynak: Economist Intelligence Unit, Country Report, CIA Fact Book, IMF

Coğrafi Konum

Güney Afrika'da yer alan Botsvana, güney ve güneydoğuda Güney Afrika Cumhuriyeti, batı ve kuzeybatıda Namibya, kuzeydoğu ve doğuda Zimbabwe ile çevrilidir. Ülkenin denize kıyısı bulunmamaktadır. Afrika'nın çöllerinden biri olan Kalahari çölü, ülkenin önemli bir kısmını kaplar. Yazların sıcak ve kurak, kışların ise ılık olduğu ülkede yarı kurak bir iklim yaşanmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

1995 yılında iktidara gelen Botsvana Demokratik Partisi (BDP), 1966 yılında ülkeye bağımsızlık getirmiştir. Kent nüfusunun hızlı artışı, yüksek işsizlik, gelir dağılımındaki yüksek farklara rağmen, sürdürülebilir ekonomik büyüme, kırsal bölgelerdeki destek ağı ve muhalefet partileri arasındaki ayrılıklar nedeniyle, Botsvana Demokratik Partisi bağımsızlığın ilanından bugüne iktidarda kalmıştır.

Nüfus ve İstihdam

Botsvana'nın nüfusu 2,7 milyon civarındadır. Ülkede AIDS hastalığı nedeniyle ölümlerin çoğalması nüfus artışını etkilemektedir. Botsvana'da yabancıların sayısı sürekli artmakta olup, toplam nüfusun içinde yabancılarının oranının %5 olduğu tahmin edilmektedir. Botsvana, Afrika standartlarına göre kişi başına gelir düzeyi yüksek ülkeler arasındadır. Gelir dağılımının çok düzensiz olduğu ülkede, işsizlik oranı da çok yüksektir. İlk ve orta eğitimin yaygın olmasına rağmen Botsvana'da nitelikli işgücü yetersizdir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Deniz seviyesinden ortalama yüksekliği 1000 metre olan Botsvana'nın büyük bir kısmı düz olup yer yer kayalıklara da rastlanmaktadır. İnsanların çoğu, ılıman iklimin hakim olduğu ve diğer yerlere göre verimli toprakların daha fazla olduğu ülkenin doğusunda yaşamaktadır. Ülkenin büyük bir kısmı yer yer 120 metreye kadar ulaşabilen kalın kum tabakası ile kaplıdır. Ülke yüzölçümünün yaklaşık %5'i tarıma uygundur. Kuraklık, Botsvana için sürekli olarak tekrar eden bir tehlikedir. Ülkenin kuzey doğusunda yıllık yağış miktarı 650 mm iken güney batıda bu miktar 130 mm civarındadır. Botsvana kullanılmamış maden kaynaklarına sahiptir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	19,68	21,25	22,24	24,07	26,05	28,15	30,45	32,92
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	6,4	6,5	6,5	6,2	6,2	6	6	6
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	1 435	1 507	1 532	1 610	1 693	1 776	1 863	1 953
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	2,7	1,2	2,2	2	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-8,2	-6,4	-6,1	-5,3	-4,7	-4,6	-4,4	-4,1
Nüfus (milyon)	13,71	14,1	14,52	14,95	15,39	15,85	16,35	16,86
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	54,9	54	52,5	51,2	50	48,9	47,9	46,9

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: IMF-2025

Botsvana'nın ekonomisi elmas madeni üzerine kurulmuştur. GSYİH'nın %42'sini madencilik sektörü oluşturmaktadır. Madenlere karşı küresel talebin çok hızlı artması, Botsvana'nın kömür rezervleri başta olmak üzere diğer madenlere olan ilgiyi artırmaktadır. Ülkede üretim sektörü çok küçük olup, GSYİH'nın %4'ünü oluşturmaktadır. Üretim başlıca, tekstil ve giyim sektöründe yoğunlaşmıştır. Tarım üretimi de çok sınırlı olup GSYİH'nın %2'sini oluşturmaktadır. Sığır yetiştiriciliği ise başlıca hayvancılık faaliyetidir. Hizmetler sektörü ise GSYİH'nın yarısını karşılamaktadır.

Botsvana'da hükümetin, Ulusal Kalkınma Planlarında uygulamaya koymaya çalıştığı iki temel ekonomi politikası vardır. Bu iki temel politikanın biri ekonomide çeşitlilik yaratmak, diğeri ise iş yaratmaktır. Ancak, yeni sanayilerin gelişmesi için geliştirilmiş bir alt yapıya ihtiyaç olduğundan bunu gerçekleştirmek zor olmaktadır. Diğer taraftan, idari yapının yetersizliği ve inşaat sektörünün sınırlı kapasitesi kalkınma planlarının gerçekleştirilmesini engellemektedir.

Hükümet, sürdürülebilir ekonomik kalkınma programlarını izlerken, önemli ölçüde tasarruf etmeyi sağlayan ihtiyatlı ekonomi politikaları üzerine odaklanmıştır. Tasarruf politikaları, madenler ve Güney Afrika Gümrük Birliği'nden gelen gelirler bütçe fazlasını oluşturmaktadır. Diğer taraftan, ülkedeki kamu hizmet sektörünün büyüklüğü nedeniyle kamu çalışanlarına ödenen maaşlar ise ülke ekonomisinde önemli bir sorun teşkil etmektedir.

Yeni maden çalışmalarına başlanmasıyla birlikte Botsvana elmas üretiminin kısa dönemde az da olsa artması beklenmektedir. Küresel ekonomik belirsizlikler devam ederken, madencilik sektöründe genişleme planları sıkı inceleme altında tutulması ve yeni bir bakır madeni devreye alınması planlanmaktadır. Önümüzdeki yıllarda, Botsvana'yı büyük bakır üreticisi yapmak için tüm planlar yapılmıştır. Bu beklentiler, aynı zamanda uranyum madeni için de

geçerlidir. Dünya enerji fiyatlarının yüksek seyretmesi nedeniyle, gaz ve kömür madenciliği projeleri yatırımcıların ilgisini çekmektedir. Demiryolu bağlantıları da dahil olmak üzere önemli altyapı çalışmalarının gelişimi, kömür üretimi için oldukça önemlidir.

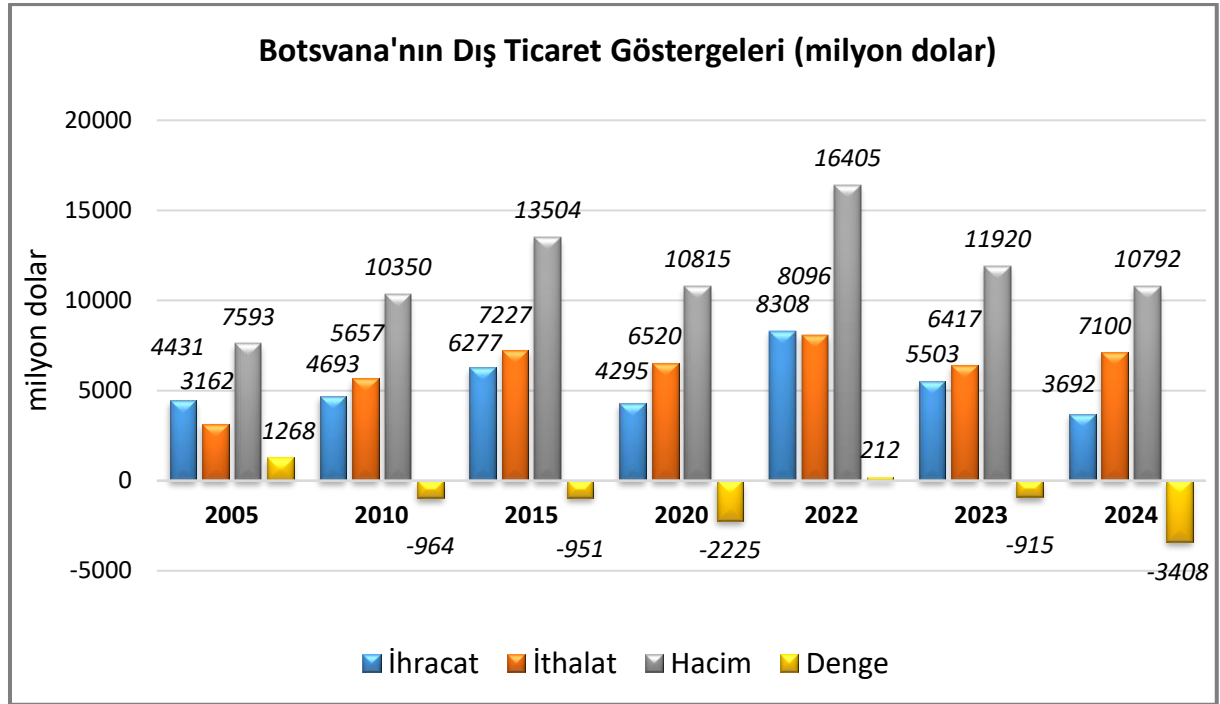
Botsvana Merkez Bankası'nın çoklu politika amaçları bulunmaktadır. Orta vadeli enflasyon hedefi için %3-6 oranını benimsemiştir. Aynı zamanda döviz kuru uygulamasından da sorumlu olan banka, Güney Afrika Randı ve IMF'nin özel çekme hakları karşısında, döviz kurunda serbest dalgalanma politikası uygulamaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Botsvana'nın geçmiő yıllardaki dış ticareti incelediğinde, dış ticaret dengesi açısından dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. Ülkenin 2023 yılında yaklaşık 915 milyon dolar değerinde dış ticaret açığı verdiği görülmektedir.

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap (Direct Data)/Botsvana

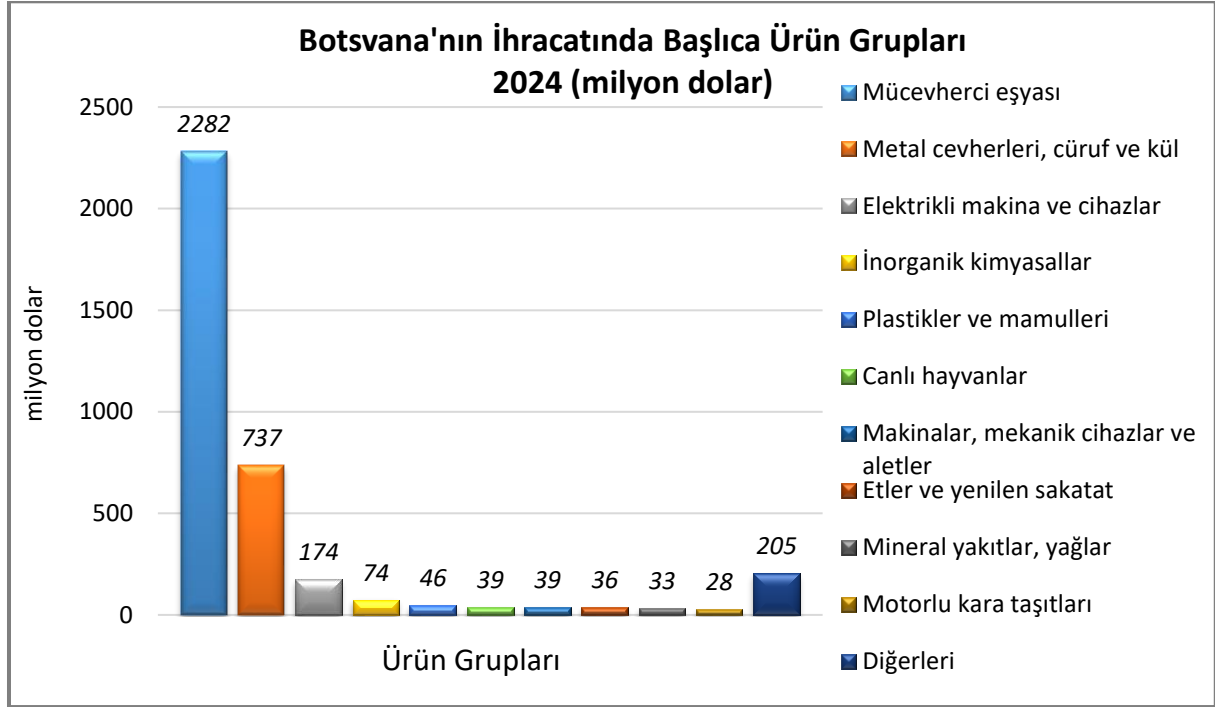
Botsvana 2024 yılında 3,7 milyar dolarlık (%33 azalan) ihracat ve 7,1 milyar dolarlık (%11 artan) ithalat gerçekleőtirmiőtir.

Botsvana'nın ihracatında baőtlica ürünler sırasıyla elmaslar, bakır cevheri, kablo, karbonat, canlı bykbaőt hayvanlar, sığır eti, taőtıkmr, plastik profiller ve ev tekstilidir.

Botsvana'nın ithalatında baőtlica ürünler sırasıyla elmaslar, petrol yağları, otomobiller, eőtya taőtımaya mahsus motorlu taőtıtlar, elektrik enerjisi, iőt ve maden makineleri, ilaçlar, telefonlar, kablolar ve mısırdır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

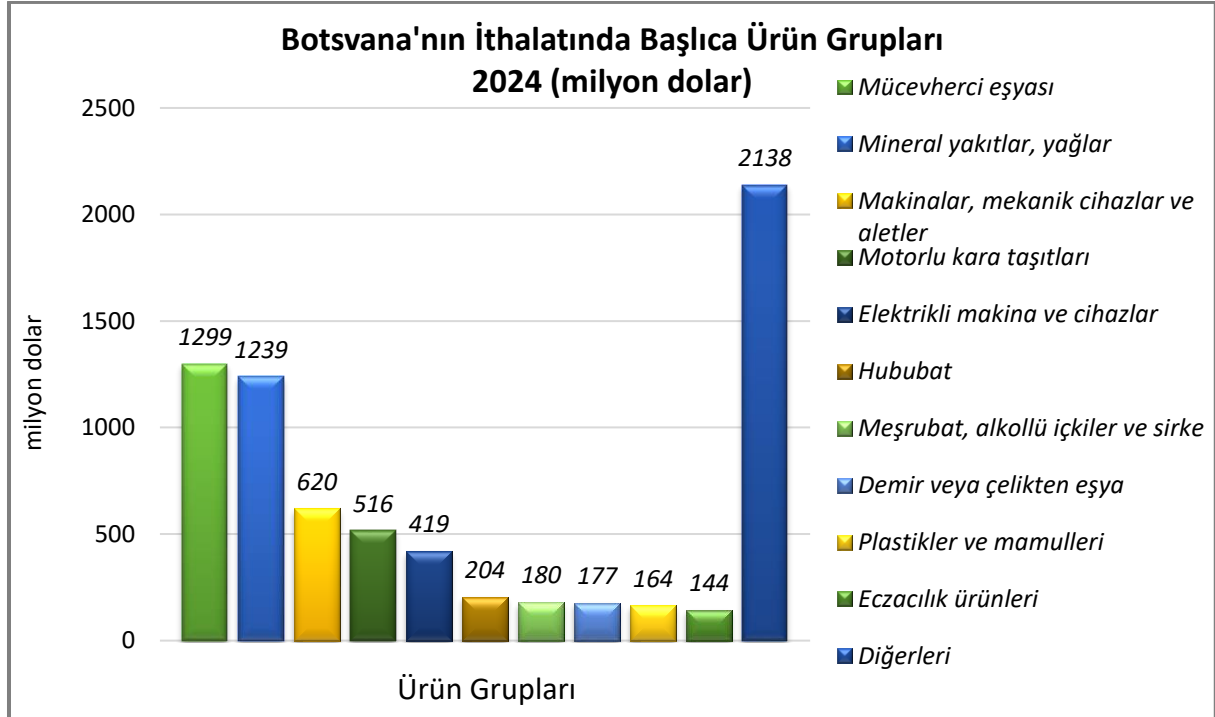
İhracat

Kaynak:Trademap (Direct Data)/Botsvana

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

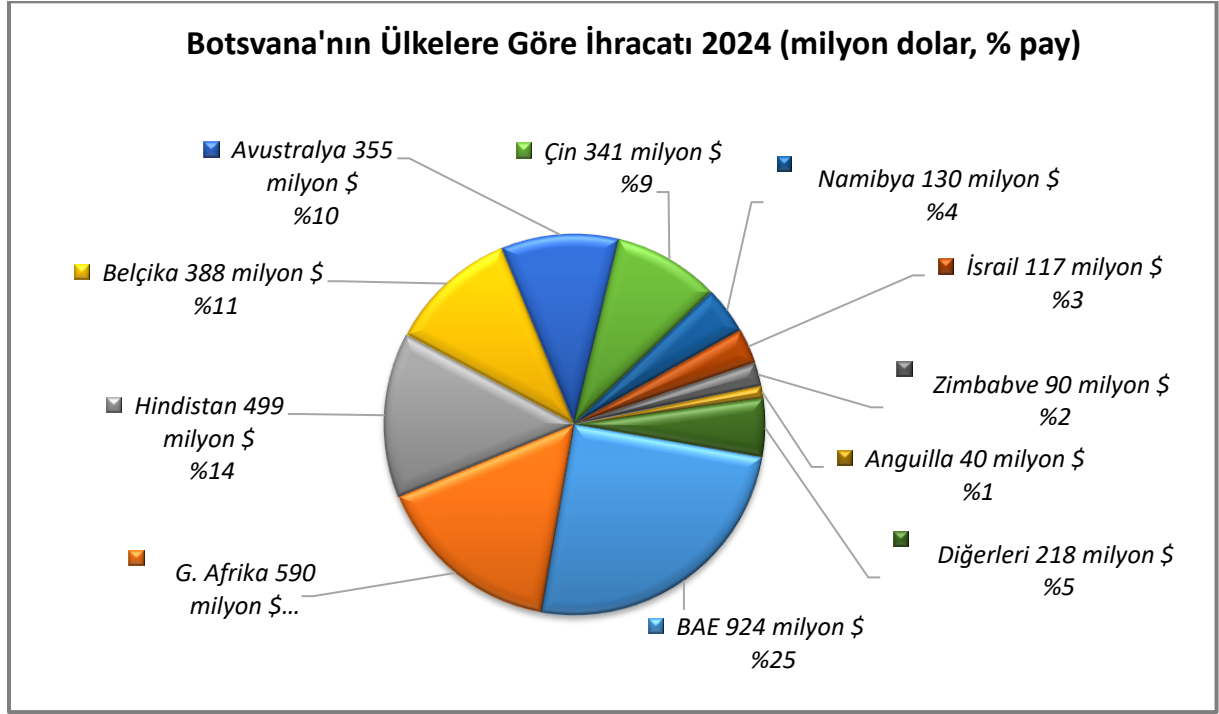

Kaynak:Trademap (Direct Data)/Botsvana

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

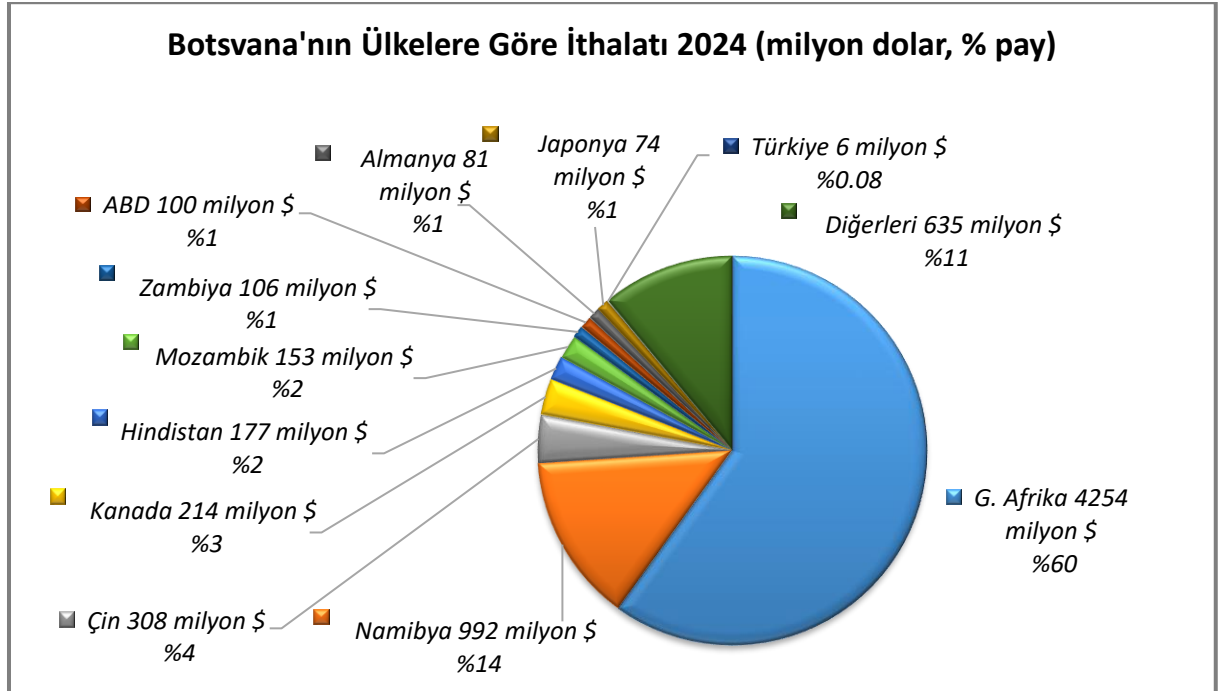
İhracat

Kaynak:Trademap (Direct Data)/Botswana

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak:Trademap (Direct Data)/Botswana

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Az gelişmiş ve denize kıyısı bulunmayan bir ülke olması nedeniyle Botswana, yeterince yabancı yatırım çekememektedir. Yabancı yatırım, daha gelişmiş ve denize kıyısı bulunan ülkeleri tercih etmektedir. 2025 yılında 715 milyon dolar değerinde doğrudan yabancı yatırımın geleceği tahmin edilen Botswana'da, yabancı yatırımın büyük bir kısmı madencilik ve finans sektörlerine yapılmaktadır. Bu sektörleri, perakende, toptancılık, iş ve emlak sektörleri takip etmektedir. Yabancı yatırımın geldiği başlıca ülkeler, Lüksemburg, G. Afrika Cumhuriyeti ve İngiltere'dir.

Ülke Dışından Gelen ve Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırımlar

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	665,40	638,80	715,40	801,30	881,40	978,40	1 086,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	3,43	3,20	3,40	3,60	3,60	3,80	4,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	5 614,20	6 253,00	6 968,00	7 770,00	8 651,00	9 630,00	10 716,00
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-9,50	9,98	10,47	11,00	11,55	95,27	100,00
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	942,75	932,80	922,30	911,30	899,80	804,50	704,50

(*) Tahmini Veriler

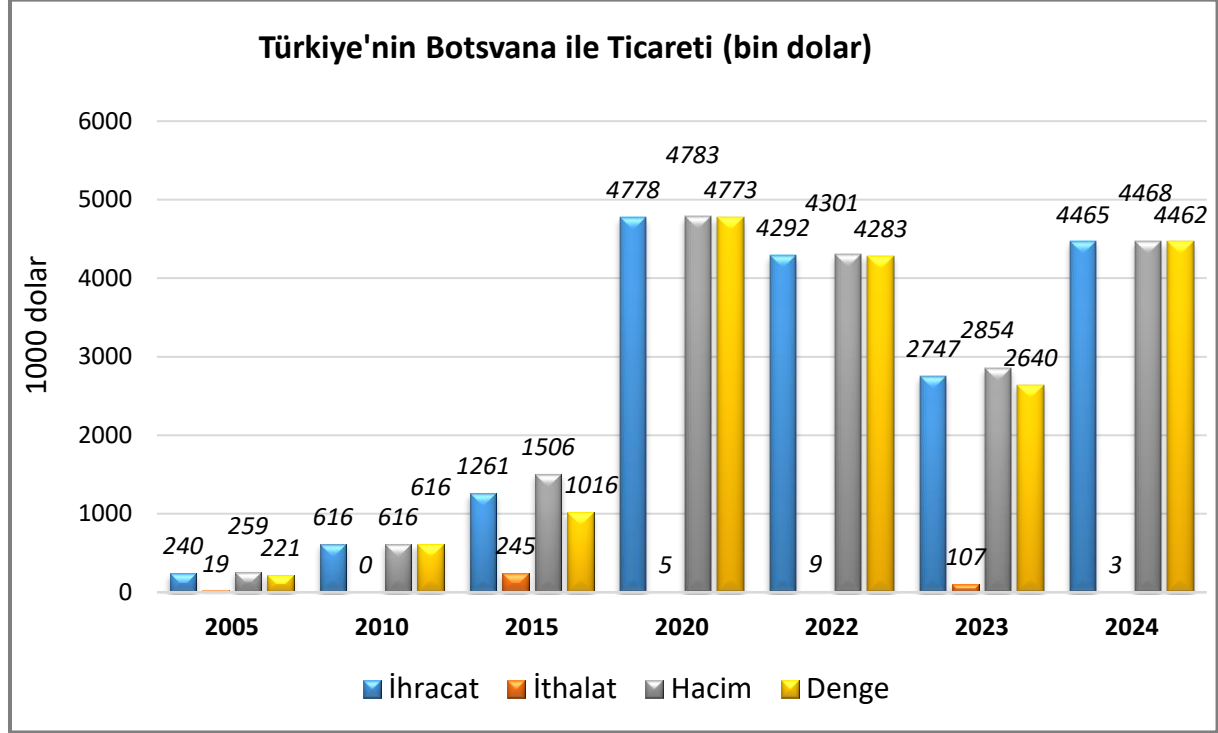
Kaynak: EIU-2025

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

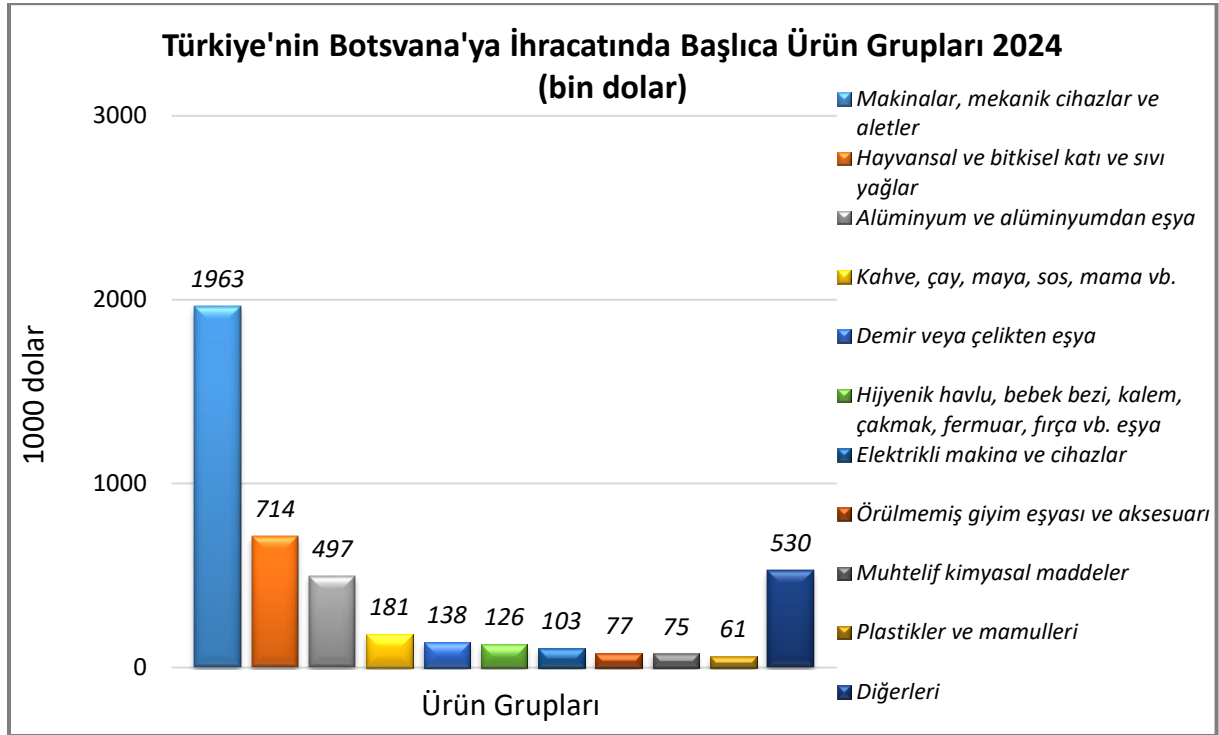
Türkiye ile Botswana'nın karşılıklı ticaretine baktığımızda Türkiye lehine dış ticaret fazlası verildiği ve 2010 yılından sonra artmaya başlayan Türkiye'nin Botswana'ya ihracatı 2024 yılında 4,4 milyon dolar olmuştur.

Türkiye-Botswana Dış Ticareti

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye

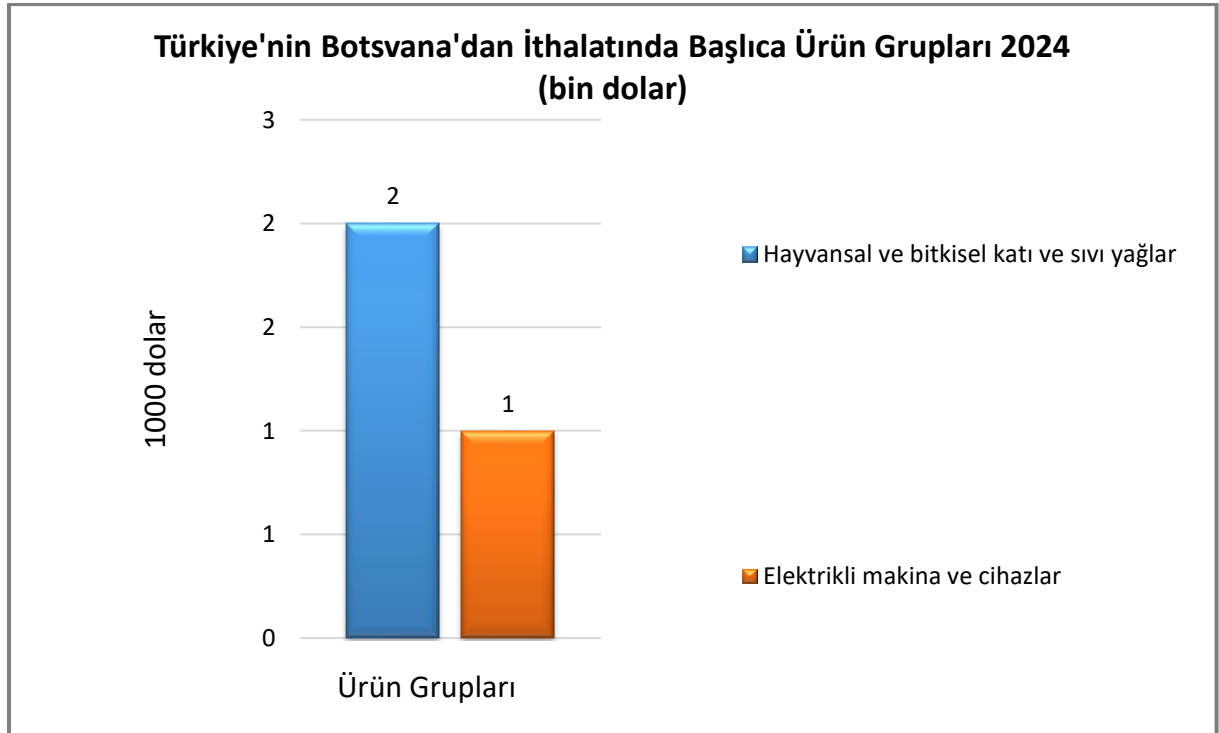
Türkiye'nin Botsvana'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Botsvana'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Botswana'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			8 308 478	5 502 717	3 691 979	100	-32,9
1.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	7 239 123	4 333 566	2 278 608	61,7	-47,4
2.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	321 459	506 812	735 850	19,9	45,2
3.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	146 102	153 763	149 192	4	-3
4.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	56 024	56 353	73 637	2	30,7
5.	102	Canlı büyükbaş hayvanlar (at, eşek, katır ve bardolar hariç)	96 118	45 602	38 425	1	-15,7
6.	202	Siğir eti (dondurulmuş)	8 440	22 695	35 481	1	56,3
7.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	52 366	34 198	31 223	0,8	-8,7
8.	3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	16 682	20 807	25 979	0,7	24,9
9.	2501	Tuz, saf sodyum klorür ve deniz suyu	25 539	24 935	24 197	0,7	-3
10.	6302	Yatak çarşafı, masa örtüleri, tuvalet ve mutfak bezleri	12 911	11 091	13 619	0,4	22,8
11.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	13 306	12 146	12 978	0,4	6,8
12.	3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	20 781	8 039	12 329	0,3	53,4
13.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	13 433	4 365	11 844	0,3	171,3
14.	6405	Diğer ayakkabılar	2 788	8 235	10 201	0,3	23,9
15.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	7 367	7 942	7 708	0,2	-2,9

Kaynak: Trademap Direct Data/Botswana

EK-2: Botswana'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			8 096 330	6 417 468	7 099 523	100	10,6
1.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	2 212 281	948 260	1 296 508	18,3	36,7
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 347 404	1 129 063	1 050 850	14,8	-6,9
3.	8703	Otomobiller	140 716	169 987	187 313	2,6	10,2
4.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	133 898	140 424	149 306	2,1	6,3
5.	2716	Elektrik enerjisi	97 871	155 805	143 803	2	-7,7
6.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	101 374	100 772	100 490	1,4	-0,3
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	87 991	87 939	94 648	1,3	7,6
8.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	86 255	80 668	93 414	1,3	15,8
9.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	76 203	74 788	85 270	1,2	14
10.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	76 203	74 788	85 270	1,2	14
11.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makineleri, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	50 550	56 449	76 899	1,1	36,2
12.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	79 079	69 981	76 860	1,1	9,8
13.	2523	Çimento	56 653	56 085	71 671	1	27,8
14.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	141 900	57 246	61 628	0,9	7,7
15.	2203	Biralar (malttan)	38 427	49 241	57 367	0,8	16,5

Kaynak: Trademap Direct Data/Botswana

EK-3: Botswana'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		8 308 478	5 502 717	3 691 979	100	-32,9
1.	BAE	2 261 238	1 637 707	923 770	25	-43,6
2.	G. Afrika	839 679	652 965	589 886	16	-9,7
3.	Hindistan	1 257 479	674 191	498 932	13,5	- 26
4.	Belçika	1 564 431	985 866	388 061	10,5	-60,6
5.	Avustralya	935	121 187	355 295	9,6	193,2
6.	Çin	259 121	351 718	341 361	9,2	-2,9
7.	Namibya	183 544	60 917	129 634	3,5	112,8
8.	İsrail	498 108	215 071	117 478	3,2	-45,4
9.	Zimbabve	67 547	84 109	89 664	2,4	6,6
10.	Anguilla	49 650	33 586	39 805	1,1	18,5
11.	ABD	169 251	111 885	36 489	1	-67,4
12.	Hong Kong	542 160	322 885	29 564	0,8	-90,8
13.	Singapur	375 357	97 848	26 771	0,7	-72,6
14.	Zambiya	32 897	26 377	26 581	0,7	0,8
15.	Sri Lanka	1 978	26 715	17 591	0,5	-34,2
...	...	...	...	...	...	...
82.	Türkiye	3	5	2		- 60

Kaynak:Trademap Direct Data/Botswana

EK-4: Botswana'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		8 096 330	6 417 468	7 099 523	100	10,6
1.	G. Afrika	5 068 380	4 173 143	4 253 925	59,9	1,9
2.	Namibya	578 078	495 963	991 829	14	100
3.	Çin	203 916	210 142	308 112	4,3	46,6
4.	Kanada	292 652	311 984	214 043	3	-31,4
5.	Hindistan	353 160	174 426	177 156	2,5	1,6
6.	Mozambik	54 838	98 688	152 673	2,2	54,7
7.	Zambiya	63 180	132 848	105 642	1,5	-20,5
8.	ABD	123 428	85 179	99 968	1,4	17,4
9.	Almanya	55 431	72 996	81 042	1,1	11
10.	Japonya	59 842	61 685	74 154	1	20,2
11.	Zimbabve	27 660	24 173	52 849	0,7	118,6
12.	BAE	115 568	27 488	46 329	0,7	68,5
13.	Singapur	58 246	2 663	40 831	0,6	1433,3
14.	Esvatini	22 945	32 550	39 881	0,6	22,5
15.	İngiltere	52 193	32 962	38 952	0,5	18,2
...	...	...	...	...	...	...
40.	Türkiye	8 819	4 925	5 712	0,08	16

Kaynak:Trademap Direct Data/Botswana

Ek-5: Türkiye'nin Botsvana'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			4 292	2 747	4 465	100	62,5
1.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	726	737	742	16,6	0,7
2.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	0	680	714	16	5
3.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	371	51	503	11,3	886,3
4.	8419	Isı değişikliği yöntemi ile maddeleri işlemek için cihazlar, elektrikli olmayan şofbenler veya depolu su ısıtıcıları	0	0	270	6	0
5.	7611	Aluminyumdan depo, sarnıç, küvler vb kaplar; hacim >300 lt (sıkıştırılmış veya sıvılaştırılmış gaz için olanlar hariç)	0	0	246	5,5	0
6.	7610	Aluminyumdan inşaat ve inşaat aksamı (köprüler, köprü aksamı, kuleler, pylonlar, ayaklar, sütunlar, kapı, pencere vb)	0	0	242	5,4	0
7.	8405	Gaz veya su gazı jeneratörleri, su ile işleyen asetilen jeneratörleri ve benzeri gaz jeneratörleri	0	0	233	5,2	0
8.	2102	Maya	184	128	180	4	40,6
9.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	0	0	124	2,8	0
10.	3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kull. diğer kimyasal ür.	0	0	75	1,7	0
11.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	69	78	73	1,6	-6,4
12.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	2	6	65	1,5	983,3
13.	1902	Makarnalar ve kuskus	0	64	56	1,3	-12,5
14.	3924	Plastikten sofra, mutfak, ev, sağlık veya tuvalet eşyası	0	84	55	1,2	-34,5
15.	7311	Demir veya çelikten sıkıştırılmış veya sıvı hale getirilmiş gazlar için kaplar	0	25	50	1,1	100

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye

Ek-6: Türkiye'nin Botsvana'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			9	107	3	100	-97,2
1.	1515	Diğer bitkisel sabit yağlar ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	0	0	2	66,7	0
2.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	0	0	1	33,3	0

Kaynak: Trademap Direct Data/ Türkiye